

ile eklenen geçici 3 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifinin müzakeresine devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükümet lütfen verilerini alsın.

Efendim, geçen birleşimde Sayın Ucuza konuğuştum, sonra Sayın Karaman söz istemişlerdi.

SUPHI KARAMAN (Tabii Üye) — Vazgeçtin.

BAŞKAN — Sayın Bakan, buyurunuz.

ÇALIŞMA BAKANI ALİ RIZA UZUNER (Trabzon Milletvekili) — Sayın Başkan, Cumhuriyet Senatosunun muhterem üyeleri;

1186 sayılı Kanununun 21 nci maddesi ile eklenen geçici 3 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifinin Millet Meclisinde reddolunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Sosyal İşler ve Bütçe Plân komisyonları raporları üzerinde görüşme açılmış bulunmaktadır.

Geçen gün Sayın Senatör Ucuza konu ile ilgili olarak görüşlerini burada lütfettiler, dikkatle dinledim.

Sayın Başkan, izin verirseniz çok kısa olarak teklif olunan fıkranın mahiyeti hakkında bilgi arz etmek isterim.

1186 sayılı Kanunla, sigortalılara, daha önce sigortaya tabi olabilecek mahiyetteki işlerde çalışılmış, fakat her hangi bir sebeple prim ödemiş olan süreler için belli ölçüde prim ödemek veya borçlanmak suretiyle bu sürelerden en çok 10 yılının sigortalılık sürelerine eklenmesi öngörülmüş idi. Bu defa teklif olunan fıkra ile - biraz evvel arz ettiğim 1186 sayılı Kanunla yürürlüğe konulmuş olan hükümdür - halen Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına tabi işlerde çalışmakta olanların da aynı hükümlerden yararlandırılması istenmektedir.

Sayın Ömer Ucuza evvelki gün yaptığı konuşmasında, vaktiyle aynı mahiyette işlerde çalışmış olan kimselerden bugün sigortaya tabi olarak çalışanlar için tanınan bir hakkın, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına tabi olan kimselere tanınmamasının adalet ölçüleri ile bağdaşmayacağını ifade buyurdular. Gerçekten Sayın Senatörün sosyal adalet görüşlerinde kısmen haklı olduğunu ifade etmek durumundayız. Bununla beraber konuyu daha geniş açıdan ve sosyal güvenlik müesseselerimizin bugün içinde buldukları durum ve uygulamadan

edinilen tecrübeler ışığında mütalâa etmek zorunda olduğumuz da muhakkaktır ve bu konu üzerinde bilhassa durulması gerektiği kanaatindeyim.

Sayın Başkan, bu konudaki görüşlerimizi özetle sunmak istiyorum.

Görüşlerimizi şöyle takdim edebilirim. Önce teklifi esas bakımından ele aldığımızda, sigortanın geç kurulmuş bulunması nedeni ile sigortalılara tanınmış olan özel bir hakkın, Sosyal Sigortalar ile ne eskiden, ne de bugün, hiç bir ilgisi olmamış bulunan kimselere teşmil edilmesi ve Sosyal Sigortalara karşılıksız bir külfet yüklenmesi her halde sayın arkadaşımızın üzerinde durduğu önemli adalet ilkeleri bakımından da haklı olarak kabul edilemez.

İkincisi; 1186 sayılı Kanunla maalesef malî neticeleri hesaba katılmadan getirilen tadillerle, Sosyal Sigortalar müessesemizin malî dengesi geniş ölçüde sarsılmış ve bu konuda duyulan endişeler Yüksek Meclislere kadar intikal etmiş, Türkiye Büyük Millet Meclisinin her iki kanadında da bu önemli konunun araştırmalar ile saptanması ve buna çare bulunması istenmiştir.

Kanunlarımızda yapılan tadillerin malî yönlerinin önceden hesaplanmasının zorunlu olduğunu söylemeye lüzum yoktur. Bu zorunluluğu kesinleştiren, daha çok zorunlu kılan bir husus da şudur: Yine Yüce Meclisimizce 29 . 7 . 1971 tarih ve 1451 sayılı Kanunla tasdik edilmiş bulunan Birleşmiş Milletlerin sosyal güvenlik hakkındaki bir sözleşmesi ile Devlet, sosyal güvenlik sisteminin âkibetini teminat altında bulundurmak maksadıyla, periyodik olarak aktüaryal etütler yaptırmayı ve özellikle sosyal güvenlik menfaatleri ile prim nispetleri üzerinde yapılacak her tadilden önce, behemâhal bu tetkikleri yaptırmayı taahhütmiş bulunmaktadır. Bu husus kanunla sabit olmuş önemli bir görevdir.

Üzülerek arz edeyim ki ,1186 sayılı Kanun ve bugün Yüksek Huzurunuzda müzakere edilmekte bulunan kanun teklifi bu vecibeye rağmen, tek tarafı olarak yürütülmek istenmektedir. Bu itibarla da malî külfeti hesaplanmamış yeni bir yükün Sosyal Sigortalar müessesemize yüklenmesi bu kanun muvacehesinde de mümkün bulunmamaktadır. Kamuoyunu bir süredir işgal eden Sosyal Sigortalar Genel Kurul top-